

**As Oy Hämeenlinnan Linnanpuiston
PELASTUSSUUNNITELMA JA
TURVALLISUUSJÄRJESTELYT**

Johdanto:

Tämän pelastussuunnitelman tarkoituksena on antaa perusteita kohteessa oleskelevien henkilöiden omatoimiseen suojeluun, ennalta ehkäistä ja toimia oikein vaara- ja onnettomuustilanteissa.

Suunnitelmassa mainitut turvallisuusjärjestelyt edellyttävät hyvin toimiakseen suunnitelman perehdyttämisen kohteessa asuville, työskenteleville ja erityisesti vastuuhenkilöille. Suunnitelman vuosittainen päivittäminen varmistaa suunnitelman toimivuuden tarvittaessa. Tämä suunnitelma on tarkoitettu sekä normaali-, että poikkeusolojen vaara- ja onnettomuus-tilanteita varten ja se täyttää myöhemmin esitetyt pelastuslain ja pelastusasetuksen vaatimukset.

Pelastussuunnitelman tekemisestä on säädetty pelastuslaissa (468/2003) ja valtioneuvoston asetuksessa pelastustoimesta (787/2003).

Pelastuslain otteet:**8 § Omatoiminen varautuminen**

Rakennuksen omistaja ja haltija, teollisuus- ja liiketoiminnan harjoittaja, virasto, laitos ja muu yhteisö on asianomaisessa kohteessa ja muussa toiminnassaan velvollinen ehkäisemään vaaratilanteiden syntymistä, varautumaan henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa ja varautumaan sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät.

Valtioneuvoston asetuksen pelastustoimesta otteet:**9 § Velvollisuus laatia pelastussuunnitelma**

Pelastuslain 9 §:n 3 momentissa tarkoitettu pelastussuunnitelma on laadittava:

1) **asuinrakennuksiin tai muihin rakennusryhmiin, jotka ovat samalla tontilla tai rakennuspaikalla ja joissa on yhteensä vähintään viisi asuinhuoneistoa; ...**

... Pelastussuunnitelma on **pidettävä ajan tasalla, ja siitä on tiedotettava** tarvittavalla tavalla asianomaisen rakennuksen tai muun kohteen asukkaille ja työntekijöille sekä muille, joiden on osallistuttava pelastussuunnitelman toimeenpanoon. **Pelastussuunnitelma tai sen yhteenveto on toimitettava alueen pelastusviranomaiselle** tämän antamien ohjeiden mukaisesti.

10 § Pelastussuunnitelman sisältö

Pelastussuunnitelmassa on selvitettävä:

- 1) ennakoitavat vaaratilanteet ja niiden vaikutukset;
- 2) toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi;
- 3) poistumis- ja suojautumismahdollisuudet sekä sammuksen- ja pelastustehtävien järjestelyt;
- 4) turvallisuushenkilöstö, sen varaaminen ja kouluttaminen sekä muun henkilöstön tai asukkaiden perehdyttäminen suunnitelmaan;
- 5) tarvittava materiaali kuten alkusammutus-, pelastus- ja raivauskalusto, henkilösuojaimet ja ensiaputarvikkeet sen mukaan kuin ennakoitujen vaaratilanteiden perusteella on tarpeen;
- 6) ohjeet erilaisia 1 kohdan mukaisesti ennakoituja onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteita varten;
- 7) miten suunnitelmaan sisältyvät tiedot saatetaan asianomaisten tietoon.
- 8) Edellä 9 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun kohteeseen laaditussa pelastussuunnitelmassa on selvitettävä erikseen, miten rakennuksessa tai tilassa olevien heikentynyt toimintakyky otetaan huomioon vaaratilanteisiin varautumisessa.
- 9) Pelastussuunnitelmassa on tarpeen mukaan otettava huomioon myös kohteen tavanomaisesta poikkeava käyttö.

Suunnitelman jakelu:

- Taloyhtiön pj
- Isännöitsijä
- Turvallisuuspäällikkö
- Turvallisuuspäällikön apulainen
- Väestönsuojan hoitaja
- Väestönsuojan hoitajan apulainen
- Turvallisuusvalvoja
- Hallitus
-

Yhteenvedon jakelu:

- Hämeenlinnan pelastuslaitos
- Isännöitsijä Hallitus

Suunnitelma on tarkastettava kerran vuodessa.

Suunnitelma on tarkastettu	03/06 2009
Suunnitelma on hyväksytty hallituksen kokouksessa	03/06 2009
Suunnitelman yhteenvedo on toimitettu pelastusviranomaisille	03/06 2009
Väestönsuojan vuosihuolto on suoritettu	07/03 2009
Väestönsuoja on tarkastettu	07/03 2009
Palotarkastus talossa on suoritettu	15/09 2003
Asukkaille on tiedotettu pelastussuunnitelmasta	05/03 2009
Miten on tiedotettu: Pelastussuunnitelma on jaettu jokaiseen asuntoon talokansion yhteydessä.	

Sisällysluettelo

1. Henkilöstö
2. Tietoja kiinteistöstä
3. Rakennuksesta poistuminen ja kokoontumispaikat
4. Suojautuminen
5. Talon liittyminen Hämeenlinnan pelastustoimeen
6. Muu turvallisuus
7. Vaaratilanteet, niiden vaikutukset ja toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi, liite 1
8. Esimerkkejä ja ohjemalleja, liite 2
9. Suojelumateriaali, liite 3
10. Turvallisuuspäällikön vuotuiset turvatarkastukset ja tarkastuslistat, liite 4
11. Toimenpiteet väestönsuojaa käyttökuntoon laitettaessa, liite 5
12. Kotivara, liite 6
13. Kiinteistön asemapiirros, rakennuksen ja väestönsuojan pohjapiirrokset, liite 7
14. Yhteenvedo pelastussuunnitelmasta pelastusviranomaiselle ilmoittamista varten
15.

1. Henkilöstö				
A. Hallinto				
Yhtiön hallitus pj. Mika Tupala	Osoite Kasarmikatu 24 C 48, 13100 Hämeenlinna	Puhelin 0400 806 657	Päivystys puh.	
	Email mika.tupala@tupala.org	Matkapuhelin	Faksi 044 668 45022	
Isännöitsijä Jokioisten tilitoimisto Oy / Mika Syrjälä	Osoite Keskuskatu 23 B, 31600 Jokioinen	Puhelin (03) 436 2400	Päivystys puh. 040 736 8885	
	Email mika.syrjaja@jokioistentili.fi	Matkapuhelin 040 736 8885	Faksi (03) 438 2401	
Huoltoyhtiö /talonmies Hämeen Kiinteistöpalvelut Ky	Osoite Puusepänkatu 2, 13110 Hämeenlinna	Puhelin 050 331 8268	Päivystys puh. 050 331 8268	
	Email	Matkapuhelin	Faksi	
B. Turvallisuushenkilöt				
Turvallisuuspäällikkö Mika Tupala	Osoite Kasarmikatu 24 C 48, 13100 Hämeenlinna	Puhelin 0400 806 657	Turvakoulutus talosuojelu	Vuosi 2003
	Email mika.tupala@tupala.org			
Turvallisuuspäällikön apulainen Heikki Saariaho	Osoite Kasarmikatu 24 C 54, 13100 Hämeenlinna	Puhelin 040 509 7454	Turvakoulutus	Vuosi
	Email heikki.saariaho@hotmail.com			
Turvallisuuspäällikön apulainen	Osoite	Puhelin	Turvakoulutus	Vuosi
	Email			
Väestönsuojanhoitaja, suoja 1 Arto Lepistö	Osoite Kasarmikatu 24 B 26, 13100 Hämeenlinna	Puhelin 044 586 0316	Turvakoulutus	Vuosi
	Email at.lepisto@gmail.com			
Väestönsuojanhoitajan apulainen	Osoite	Puhelin	Turvakoulutus	Vuosi
	Email			
Väestönsuojanhoitaja, suoja 2	Osoite	Puhelin	Turvakoulutus	Vuosi
	Email			
Väestönsuojanhoitajan apulainen	Osoite	Puhelin	Turvakoulutus	Vuosi
	Email			

C. Muu koulutettu henkilöstö				
Ensiaputaitoiset	Asunto	Puhelinnumero	Koulutus	Vuosi
Nisula Jari	C49	044 348 1675	lääkäri erik.	
Sammutus- ja pelastustaitoiset				
LVIS-taitoiset jne.				

2. Tietoja kiinteistöstä

Kiinteistön nimi	As Oy Hämeenlinnan Linnanpuisto					
Kiinteistön osoite	Koulukatu 10					
Kunta Hämeenlinna	Kaupunginosa/kylä 1			Kortteli 5	Tontti 1	
Rakentamis- vuosi 1974	Rakennus- aine kivi	Rakennusten luku 1	Kerrosten määrä 3	Portaiden luku 3	Huoneistoja 54	Asukkaiden määrä n. 100
Vakuutusyhtiö If Vahinkovakuutusyhtiö Oy		24h hätäpalvelunumero		Vakuutuksen numero		
Vakuutusturva on tarkistettu . .20						
Asukkaille on tiedotettu vakuutuksen kattavuudesta . .20						
Talossa toimivat yritykset ja laitokset						
Yritys		Suojelusta vastaava henkilö		Puhelin- numero	Henkilö- määrä ¹⁾	Laadittava oma pelastus- suunnitelma ²⁾

3. Rakennuksesta poistuminen ja kokoontumispaikat

Poistumistiet ja varatiet	
Onko niille esteetön kulku?	
Rakennuksesta poistuttaessa asukkaiden kokoontumispaikka ja varapaikka	Pihan kuivaustelineen ympäristö Kasarmikadun vastakkaisen puolen pysäköintipaikka

1) Työntekijöiden ja samanaikaisesti paikalla olevien muiden henkilöiden määrä

2) Pelastusasetus 9 §

4. Suojautuminen			
Asukkaat suojautuvat:			
A) Omassa asunnossa			
Aina ensisijainen suojautuminen sisätiloihin, katso liite 2			
B) Omassa väestönsuojassa			
1. Väestönsuojan sijainti A-porras			
Rakennusvuosi 1974	Suojaluokka S11	Pinta-ala 70m ²	Suojapaikkoja 116
Kuuluuko suojaan matkapuhelin kyllä ☐ ei ☒	mitkä operaattorit		Suojan puhelin- numero *)
2. Väestönsuojan sijainti			
Rakennusvuosi	Suojaluokka	Pinta-ala m ²	Suojapaikkoja
Kuuluuko suojaan matkapuhelin kyllä ☐ ei ☐	mitkä operaattorit		Suojan puhelin- numero *)
Suojapaikkoja yhteensä 116		Suojattavia yhteensä 75	
Väestönsuojan tyhjentäminen ja kuntoonlaitto poikkeusoloissa on suunniteltava etukäteen.			
Tyhjentämissuunnitelma on hyväksytty yhtiökokouksessa . 20			
Muun lähimmän yleisen väestönsuojan osoite: Hämeen Suoja, Linnankatu			
C) Yhteissuojassa			
Yhteissuojan sijainti		Suojan etäisyys talosta metriä	
Sisäänkäynti		Suojapaikkoja taloyhtiölle	
Talon veloitteet suojanhoitohenkilöstön nimeämisessä			
Suojan vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot			
D) Tilapäissuojassa			
Hankintasuositus: Tilapäisen väestönsuojansuojan kunnostamisopas, SPEK			
Tilapäissuojaksi on suunniteltu			
Suojatilan koko m ²			
Suunnitellut kunnostustoimenpiteet			
Tarvittava materiaali			

*) edellytetään v. 1991 tai sen jälkeen rakennetuissa väestönsuojissa

5. Talon liittyminen Hämeenlinnan pelastustoimeen**Hätätapauksessa soita 112****Pelastusalan yhteystiedot**

	Nimi / Paikka	Osoite / Internet	Puhelin /Faksi
Pelastuslaitos	Hämeen pelastuslaitos/ Hämeenlinna	Kutalantie 1, 13210 Hämeenlinna/	(03) 621 2260/ (03) 621 2373
Lähin paloasema	Hämeenlinnan Palolaitos/ Hämeenlinna	Kutalantie 1, 13210 Hämeenlinna	(03) 621 2260/ (03) 621 2373

Avun saapuminen taloon kestää arviolta 6 minuuttia

Päivystävä Palotarkastaja	asiakaspalvelu		
Väestönsuojelu ja valmiussuunnittelu	asiakaspalvelu	Seppo Vilpas	

Poikkeusolojen organisaation yhteystiedot

	Nimi / Paikka	Osoite	Puhelin
Kunnan johtokeskus	Myllymäki	Mäkikuja	
Suojelupiirin johtokeskus numero 1	Hämeenlinnan Lyseo	Lukiokatu	
Lohkon johtokeskus numero 1	Hämeenlinnan Lyseo	Lukiokatu	
Alalohkon johtopaikka numero			
Suojeluyksikön johtopaikka numero			
Lähin väestöhälytintyyppi sireeni	Raatihuone	Raatihuoneenkatu	☐ Kuuluu sisälle ☒ Kuuluu pihalle ☐ Ei kuulu lainkaan

Evakuoinnin kokoontumiskeskus	Paikka	Osoite
--------------------------------------	---------------	---------------

Kiinteistön sammutus- ja pelastustehtävien järjestelyt (poikkeusoloja varten)

Palo- ja sammutustehtävien vastuuhenkilö	
Sammutus- ja pelastustehtävien järjestelyt	
Toiminta sammutus- ja pelastustilanteessa	

6. Muu turvallisuus**Turvallisuusmateriaali**

Alkusammutuskalusto	Määrä	Sijoituspaikka
<ul style="list-style-type: none"> • Käsiammutin • Sankoruisku • Sammutuspeite • 	3 1	Jokaisen rapun alatasolla Väestönsuoja
Raivauskalusto	Määrä	Sijoituspaikka
<ul style="list-style-type: none"> • • • 		

Henkilösuojaimet	Määrä	Sijoituspaikka	
• • •			
Ensiaputarvikkeet	Määrä	Sijoituspaikka	
• • •			
Muu materiaali	Määrä	Sijoituspaikka	
• • •			
Muut turvallisuusasiat			
Murtosuojaus ja lukitus (esim. lukkojen, ovipumppujen ja takalukituksen toimivuus, avainten säilytys, luovutus ja määrä):			
Lukitus uusittu 02/2007, avaimia luovutettu osakkaille 3 kpl/huoneisto, isännöitsijä 2 kpl, kiinteistöhuolto 1 kpl			
Ongelmajätteet			
Asukkaille on annettu keräyspaikoista ohjeet? kyllä ☒ milloin 09.02 2007 hoitamatta ☐			
Muu turvallisuus			
Ovien avaaja Hämeen Kiinteistöpalvelut Ky	Ovatko yhteystiedot näkyvissä paikoissa *) kyllä ☒ ei ☐		
Jokaisen portaan ulko-ovessa on yhteystietotarra sekä jokaisen portaan ilmoitustaululla on sekä isännöitsijän että huoltoyhtiön yhteystiedot.			
Poliisin yhteystiedot			
Palvelu	Puhelin	Osoite	Huom!
Hälytysnumero	112 (10022)	Kasarmikatu	
Rikosilmoitus			
Vihjepuhelin			
Muita yhteystietoja			
Palvelu	Puhelin	Osoite	
Huumeambulanssi			
Huumevihje			
Rikosuhripäivystys			

*) Järjestyslaki 27.6.2003/612

8 § Rakennukseen sisäänkäynnin varmistaminen

Rakennuksen omistajan tai haltijan taikka hänen edustajansa on huolehdittava siitä, että kerrostalossa on näkyvässä paikassa yhteystiedot talonmiehestä, isännöitsijästä tai muusta henkilöstä, jonka avulla poliisi-, pelastus- tai sosiaali- ja terveydenhoitoviranomainen tai haastemies voi viipymättä ja korvauksetta päästä rakennukseen.

Lomake on saatavilla Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön sivuilta www.spek.fi. Osittain esitetytyn lomakkeen voi saada alueellisen pelastusliiton tai pelastuslaitoksen sivustoilta.

Yhteenvedo Pelastussuunnitelmasta toimitetaan tiedoksi pelastuslaitokselle **yhteenvedo-lomakkeella**.

7. Vaaratilanteet, niiden vaikutukset ja toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi

VAARATILANNE
Huoltoaseman palo. Aseman sijainti n. 100 m pohjoiseen kiinteistöstä
VAIKUTUS
Räjähdysvaara, palo- ja myrkkukasut
TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI
Siirtyminen sisätiloihin, ikkunoiden ja ovien sulkeminen ja tiivistäminen, ilmanvaihdon sulkeminen
VAARATILANNE
Moottoritie, etäisyys n. 200 m länteen kiinteistöstä
VAIKUTUS
Liikenneonnettomuus, jonka seurauksena mm. kaasuvaara
TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI
Siirtyminen sisätiloihin, EI KELLARIIN, ikkunoiden ja ovien sulkeminen ja tiivistäminen, ilmanvaihdon sulkeminen
VAARATILANNE
Rautatie, etäisyys n. 500 m itään kiinteistöstä
VAIKUTUS
Kaasuvaara, myrkkypalo
TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI
Siirtyminen sisätiloihin, EI KELLARIIN, ikkunoiden ja ovien sulkeminen ja tiivistäminen, ilmanvaihdon sulkeminen
VAARATILANNE
Niittykadun, Kasarmikadun ja Tampereentien risteys
VAIKUTUS
Liikenneonnettomuus, palokaasut
TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI
Ikkunoiden ja ovien sulkeminen, ilmanvaihdon sulkeminen
VAARATILANNE
Tulipalo kiinteistössä
VAIKUTUS
Kuumuus, palokaasut, vesivauriot sammutettaessa
TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI
Suljetaan ovet ja ikkunat, pysytään huoneistossa jos vain mahdollista, hälytetään apua.
VAARATILANNE
Pihalle väärin pysäköidyt ajoneuvot
VAIKUTUS
Pelastustie tukossa, jolloin tulipalon tai sairaankuljetuksen tarpeessa ei päästä riittävän lähelle kohdetta
TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI
Huolehditaan, että pihassa muualla kuin varatuilla paikoilla pysäköityjen ajoneuvojen vieressä on kuljettaja, joka voi siirtää ajoneuvon tarvittaessa.
VAARATILANNE
VAIKUTUS
TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI

Esimerkit

Päivittäiset onnettomuudet

VAARATILANNE
Huoneistopalo
VAIKUTUS
Välitön uhka huoneistossa oleville, välillinen uhka muille talossa oleville. Muuttaminen tilapäisesti muualle (kotivakuutus).
TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI
<ul style="list-style-type: none"> • Kaikille asukkaille on tiedotettu toimivan palovaroittimen/-varoitinien olemassa olosta sekä yleisimmistä syttymissyistä. • Kaikille asukkaille on jaettu toimintaohje tulipalon varalta. • Porrashuoneisiin on sijoitettu käsisammutin. • Pelastustiet on merkitty. • Porrashuoneen savunpoistoa on parannettu. • Läpiviennit on tiivistetty, palo-osastointia on parannettu.
VAARATILANNE
Ullakkopalo
VAIKUTUS
Mittavat omaisuusvahingot, uhka myös henkilöturvallisuudelle. Muutto tilapäisesti muualle (kotivakuutus).
TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI
<ul style="list-style-type: none"> • Käytävät on tyhjennetty, ovet ja kattoluukut lukittu. • Palavia nesteitä ja palavia kaasuja ei säilytetä talousirtaimistovarastoissa. • Lukkojen sarjoitus on uusittu. • Ullakolle on hankittu palovaroitinjärjestelmä
VAARATILANNE
Kellaripalo
VAIKUTUS
Kuten ullakkopalo.
TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI
<ul style="list-style-type: none"> • Käytävät on tyhjennetty. • Palavia nesteitä ja palavia kaasuja ei säilytetä talousirtaimistovarastoissa. • Kellariin on asennettu palovaroitinjärjestelmä. • Läpiviennit osastoivissa rakenteissa on tiivistetty.
VAARATILANNE
Tapaturmat
VAIKUTUS
Yksittäiset asukkaat
TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI
<ul style="list-style-type: none"> • Toimintaohjeet asukkaille. • Asukkaille on jaettu tiedote yleisimmistä tapaturmia aiheuttavista syistä sekä tapaturmia ennaltaehkäisevistä toimenpiteistä.

Päivittäiset onnettomuudet

VAARATILANNE
Sähkökatkos
VAIKUTUS
Yksittäiset asukkaat
TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI
<ul style="list-style-type: none"> • Toimintaohjeet asukkaille varautumisesta sähkökatkoihin
VAARATILANNE
Vesivahinko
VAIKUTUS
Omaisuuksivahinko sekä asukkaiden muuttaminen väliaikaisesti muualle.
TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI
<ul style="list-style-type: none"> • Kiinteistön putkistojen ja laitteiden tarkastaminen 10 vuoden välein • Asukkaita on informoitu vesisulkujen sijainnista
VAARATILANNE
Öljyvuoto maanalaisesta öljysäiliöstä
VAIKUTUS
Maaperän saastuminen
TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI
<p>Maanalaisen öljysäiliön</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunto on tarkastettu • Säiliö on tyhjennetty ja poistettu maaperästä
VAARATILANNE
Sairaskohtaus
VAIKUTUS
Yksittäinen henkilö
TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI
<ul style="list-style-type: none"> • On kartoitettu ensiaputaitoiset henkilöt • Asukkaille on jaettu toimenpideohje sairaskohtauksen varalta
VAARATILANNE
Murto / ilkivalta
VAIKUTUS
Omaisuuksivahinko
TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI
<ul style="list-style-type: none"> • Valaistusta on tehostettu • Lukkosarjoja on uusittu • Asukkaita on neuvottu pitämään ovet takalukossa sekä hankkimaan turvalukko • Liiketunnistimia on asennettu • Lapsia on opetettu lukitsemaan ovet ja ikkunat huolellisesti • Asukkaita on neuvottu ilmoittamaan ovipumppujen toimintahäiriöistä

Suuronnettomuudet

VAARATILANNE
Vaarallisten aineiden onnettomuus
VAIKUTUS
Terveysvaikutukset kaikille asukkaille
TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI
<ul style="list-style-type: none"> • Kaikille asukkaille on jaettu toimintaohje ko. onnettomuuksien varalle sekä hankittu jokaiseen asuntoon tiivistysteippiä • Asukkaille on tiedotettu yleisestä vaaramerkistä
VAARATILANNE
Säteilyonnettomuus
VAIKUTUS
Terveysvaikutukset kaikille asukkaille
TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI
Kuten edellä. Lisäksi joditabletit (2 kpl/asukas) on hankittu.

Poikkeusolot

VAARATILANNE
Poikkeusolot
VAIKUTUS
TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI
<ul style="list-style-type: none"> • Suojeluhenkilöstö on nimetty • On hankittu suojelumateriaalia • On kartoitettu talosta ensiapu-, pelastus- ja sammutustaitoiset henkilöt

8. Esimerkkejä ja ohjemalleja

TOIMINTA SAIRAUSKOHTAUKSESSA

1. *Selvitä mitä on tapahtunut*

- Onko potilas kaatunut, pyörtnyt, kouristellut?
- Onko silminnäkijöitä?
- Jaa seuraavat tehtävät, jos auttajia on enemmän.

2. *Tarkista potilaan tila*

- Tarkista onko potilas heräteltävissä puhuttelemalla tai ravistamalla?

3. *Tarkista hengitys*

- Jos potilas ei herää, tarkista hengitys:
asetä kämmenselkä potilaan suun eteen ja koeta tuntuuko ilmavirtausta. Potilaan kasvojen sinerrys on merkki hengityksen estymisestä tai loppumisesta.

4. *Siirrä oikeaan asentoon*

- Käänä tajuton potilas kylkiasentoon.
- Ojenna päätä taakse, jotta hengitys pääsee kulkemaan esteettä.

5. *Tee hätäilmoitus*

- Heti kun olet selvittänyt potilaan tilan ja havainnut, että kyseessä on hätätilanne, soita numeroon **112** ja kerro:
 - mitä on tapahtunut
 - mitä potilas valittaa
 - mitä hän juuri sillä hetkellä tekee.

6. *Tarkkaile*

- Jos havaitset potilaan tilassa muutoksia ennen pelastuslaitoksen yksikön saapumista, soita uudelleen numeroon **112**.

7. *Opasta*

- Järjestä opastus ja esteetön kulku potilaan luokse.

8. *Kerro*

- Kerro pelastuslaitoksen henkilöstölle mitä on tapahtunut, miten potilaan tila on kehittynyt ja onko potilaalle annettu ensiapua.

TOIMINTA VESIVAHINKOTILANTEESSA

Selvitä etukäteen veden pääsulun / huoneistosi sulun sijainti

1. Katkaise vuotokohteesta ja sen läheisyydestä sähkö.
2. Tyrehdytä vuoto esimerkiksi sulkemalla veden pääsulku, joka sijaitsee huoneiston vesimittareiden vieressä kylpyhuonetiloissa. ja minimoi vesivahingot.
3. Ilmoita asiasta
 - huoltomiehelle puhelin 050 331 8268
 - turvallisuuspäällikölle puhelin 0400 806 657
 - tai isännöitsijälle puhelin (03) 438 2400
4. Tarvittaessa ota yhteys yleiseen hätänumeroon 112.

Mikäli vesivaara uhkaa rakennuksen ulkopuolelta:

1. Selvitä vesivaaran aiheuttaja.
2. Jos kyseessä on vuoto, pyri tyrehdyttämään se.
3. Pyri estämään veden pääsy rakennukseen
 - säkityksin
 - muovipeitteitä käyttämällä
 - johtamalla vesi pois päin.
3. Hälytä tarvittaessa lisäapua.

TOIMINTA TULIPALOTILANTEESSA

Jos tulipalo syttyy tilassa, jossa itse olet, toimi seuraavasti tai jaa seuraavat tehtävät auttajia ollessa useita.

1. **Pelasta** välittömässä vaarassa olevat.
2. **Sulje** ovet estääksesi savun ja palon leviämistä.
3. **Hälytä** palokunta soittamalla turvallisesta paikasta numeroon 112.
4. **Sammuta**, jos palo on pieni eikä savua vielä ole.
5. **Varoita** niitä, jotka eivät ole välittömässä vaarassa.
6. **Opasta** tai järjestä opastus ja esteetön pääsy pelastusyksikölle kohteeseen sekä kerro välittömästi paloviranomaiselle onko ihmisiä vaarassa ja jo suoritettavat toimenpiteet.
7. **Varmista**, että kaikki ovat päässeet kokoontumispaikalle, joka on kuivausteline pihalla.

Poistumaan kehotetut (eivät välittömässä vaarassa olevat) sulkevat koneet ja laitteet, ikkunat sekä kaikki ovet ja poistuvat ennalta määrätylle kokoontumispaikalle.

Kerrostalopaloissa savu- ja palokaasut pääsevät usein leviämään porraskäytävään täyttäen sen kokonaan näkyvyyden jäädessä vain muutama kymmeneen senttimetriin.

Savu on lisäksi erittäin myrkyllistä, jonka hengittäminen aiheuttaa menehtymisen erittäin nopeasti.

Jos palo on muualla ja porraskäytävässä on savua, toimi seuraavasti

1. Jää asuntoon ja ole rauhallinen.

- Kerrostaloissa jokainen asunto on tehty omaksi palo-osastokseen ("palolokero" josta palon nopea leviäminen toiseen asuntoon on estetty rakenteellisin toimenpitein.
- Hyppääminen korkealta johtaa kohtalokkaiisiin seurauksiin, asuntoon jääminen ei.

2. Mene parvekkeelle tai ikkunan luo ja herätä huomiota

- huutamalla
- vilkuttamalla valoja
- heiluttamalla jotain näkyvää
- voit myös soittaa numeroon 112 ja kertoa tarkan osoitteen missä olet.

3. Laske varmuuden vuoksi vettä ammeeseen tai lavuaareihin.

4. Jos asuntoon alkaa tulla savua ovien raoista, postiluukusta tai ilmanvaihtoventtiileistä, **tuuleta** ja **tiivistä** vuotokohdat kosteilla tekstiileillä.

5. Jos asunnon ovi alkaa kuumeta, **jäähdytä** sitä vedellä.

6. Jos liekit lyövät asunnon ikkunoihin, siirrä helposti syttyvät tavarat pois ikkunoiden läheisyydestä.

7. Noudata viranomaisten antamia ohjeita.

TOIMINTA SÄHKÖKATKOSTILANTEESSA

1. Varmista, ettei hisseihin ole jäänyt ihmisiä.
2. Tarkista sähkökatkoksen syy ja mahdollisuus palata normaaliin sähkön saantiin.
3. Tiedota tilanteesta ihmisille ja kehota varovaisuuteen, mikäli kynttilöitä käytetään.

Poikkeusoloissa erityisesti

Vältä kynttilöiden käyttöä

Sähköpääkeskus sijaitsee kellarikerroksessa A ja B portaiden käytävän B-portaan puoleisessa päädyssä.....

TOIMINTA YLEISEN VAARAMERKIN YHTEYDESSÄ

1. **Suojaudu sisätiloihin**, poikkeusoloissa välittömästi suojatiloihin.

2. **Pysäytä ilmanvaihto.**

3. **Sulje** ovet, ikkunat ja ilmanvaihtoaukot ja tiivistä ne.
4. **Kuuntele** ja noudata **radiosta** viranomaisten antamia tiedotuksia ja ohjeita.
5. **Vältä puhelimen käyttöä** pelastusviranomaisten teleyhteyksien varmistamiseksi.

TOIMINTA KAASUVAARATILANTEESSA

Kaasuvaarasta ilmoitetaan yleisellä vaaramerkillä sekä lisäohjeita annetaan radion ja TV:n välityksellä.

Kaasuvaaratilanteessa toimitaan kuten aina yleisen vaaramerkin jälkeen

1. **Suojaudu** sisätiloihin talon ylempiin kerroksiin.
 - Kellariin ja normaaliolojen käytössä olevaan väestönsuojaan ei pidä mennä, koska se ei ole tiivis (sulkuutilassa).
2. **Pysäytä ilmanvaihto.**
3. **Sulje** ovet, ikkunat ja ilmanvaihtoaukot ja tiivistä ne.
4. **Kuuntele** ja noudata **radiosta** viran- omaisten antamia tiedotuksia ja ohjeita.
5. **Vältä puhelimen käyttöä** pelastusviranomaisten teleyhteyksien varmistamiseksi.
6. **Pysy sisällä.**

Ulkona kuullessasi yleisen vaaramerkin

1. **Pyri sisätiloihin.**

1. **Jos et pääse sisälle**

- kulje sivutuuleen poispäin arvioidusta onnettomuuspaikasta ja pyri korkeampaan maastokohtaan
- hengitä monikerroksisen kostutetun kankaan, hatun tai sammaleen läpi.

TOIMINTA SÄTEILYVAARATILANTEESSA

Säteilyvaarasta ilmoitetaan yleisellä vaaramerkillä sekä lisäohjeita annetaan radion ja TV:n välityksellä. Yle teksti-TV sivu 197.

Säteilyvaaratilanteessa

1. **Suojaudu** sisätiloihin.
2. **Pysäytä ilmanvaihto.**

3. Sulje ovet, ikkunat ja ilmanvaihtoaukot ja tiivistä ne.

Rakennuksesta on pyrittävä tekemään mahdollisimman tiivis, ettei radioaktiivisia hiukkasia tai kaasuja tunkeutuisi sisälle. Tiivistämisessä tulee huomioida myös postiluukun, ilmastointi- ja savuhormien sekä kaikkien muiden rakojen ja aukkojen tukkiminen. Tiivistämiseen voi käyttää muovipusseja tai – kalvoa, teippiä ja tiivistemassoja.

4. Kuuntele ja noudata radiosta viranomaisten antamia tiedotuksia ja ohjeita.

5. Vältä puhelimen käyttöä pelastusviranomaisten teleyhteyksien varmistamiseksi.

6. Nauti joditabletit ainoastaan viranomaisten antamien ohjeiden mukaisesti.

7. Jos on pakko mennä ulos, käytä hengityssuojainta ja tiivistä pukua.

Yleinen vaaramerkki

Yleinen vaaramerkki on yhden minuutin pituinen **nouseva ja laskeva äänimerkki** tai viranomaisen kuuluttama varoitus. Nousevan jakson pituus on 7 sekuntia ja laskevan jakson pituus samoin 7 sekuntia.

Yleinen vaaramerkki tarkoittaa **väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa**. Varoitus annetaan taajamissa kiinteällä ulkohälytínjärjestelmällä ja taajamien ulkopuolella kulkuneuvon asennetuilla liikkuvilla hälyttimillä. **Vaara ohi -merkki** on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on ohi.

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin:

- Siirry sisälle. Pysy sisällä.
- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointilaitteet.
- Avaa radio ja odota rauhallisesti ohjeita.
- Vältä puhelimen käyttöä etteivät linjat tukkeudu.
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta ettet joutuisi vaaraan matkalla.

Kaasuvaara

Kaasuvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki.

Toimi silloin yllä olevien ohjeiden mukaisesti ja lisäksi:

Jos olet sisätiloissa ja haistat kaasua

- paina märkä vaate suun eteen ja hengitä sen läpi
- pysytele yläkerroksissa kunnes vaara on ohi
- kuuntele radiota.

Jos olet ulkona, etkä pääse sisälle

- kiirehdi kaasupilven alta sivutuuleen
- pyri mahdollisimman korkealle, esimerkiksi mäen päälle
- paina märkä vaate, ruoho, turve- tai sammaltuppo suun eteen ja hengitä sen läpi.

Säteilyvaara

Säteilytilannetta valvotaan jatkuvasti koko maassa mittareilla. Pienetkin muutokset huomataan heti ja niistä tiedotetaan viipymättä. **Säteilyvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki.**

Mene sisälle

Sulje tiiviisti ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointi, jotta radioaktiiviset aineet eivät pääsisi sisään. Talon keskiosissa ja kellarissa on paras suoja.

Joditabletit

Ota joditabletti vasta viranomaisten kehotuksesta, jonka kuulet radiosta tai televisiosta. Joditabletit ehkäisevät radioaktiivisen jodin kertymistä kilpirauhaseen, mutta eivät anna muuta suojaa. Tabletteja ei pidä lähteä vaaratilanteessa noutamaan rakennuksen ulkopuolelta. Kotiin niitä voi hankkia etukäteen apteekista.

Suojaa ruoka ja juomavesi

Laita esillä olevat elintarvikkeet muovipusseihin tai tiiviisiin astioihin. Jääkaappi, pakastin ja tiiviit pakkaukset suojaavat radioaktiiviselta pölyltä.

Ulkona liikkuminen

Jos on pakko mennä ulos, käytä tiivistä, ihon peittävää asua, esimerkiksi sadevaatteita. Riisu vaatteet sisälle tullessasi eteiseen ja peseydy huolella. Käytä hengityssuojainta, pyyhettä tai talouspaperia estämään radioaktiivisten hiukkasten pääsy keuhkoihin.

Eläinten suojaus

Siirrä kotieläimet sisätiloihin ja suojaa hyvin niiden rehuvarastot ja juomavesi.

Lisäohjeet

Lisäohjeita saat kuntasi pelastusviranomaisilta, tiedotusvälineistä sekä Yleisradion teksti-TV:n sivulta 197. Tietoa saat myös Säteilyturvakeskuksen internetsivuilta osoitteesta www.stuk.fi ja pelastustoimen sivuilta osoitteesta [www.intermin.fi /sm/pelastus](http://www.intermin.fi/sm/pelastus).

Väestönsuojan sijainti

**Väestönsuoja sijaitsee A-portaassa
Talon turvallisuushenkilöstö:**

**Turvallisuuspäällikkö Mika Tupala
Osoite Kaarmikatu 24 C 48
Puhelin 0400 806 657**

**Turvallisuuspäällikön apulainen Heikki Saariaho
Osoite Kaarmikatu 24 C 54
Puhelin 040 509 7454**

**Väestönsuojan hoitaja Arto Lepistö
Osoite Kasarmikatu 24 B 26
Puhelin 044 586 0316**

Hätäilmoituksen teko-ohje

1. Soita hätäpuhelu itse, jos voit.
2. Kerro, mitä on tapahtunut.
3. Kerro tarkka osoite ja kunta.
4. Vastaa kysymyksiin
5. Toimi annettujen ohjeiden mukaan.
6. Lopeta puhelu vasta saatua luvun.

9. Suojelumateriaali

Taloyhtiön suojelumateriaali

Materiaali **suositellaan hankittavaksi kaikkiin vähintään viiden asuinhuoneiston kiinteistöihin** ennen rakennuksen loppukatselmusta. Materiaalin säilytys on **hyvä tarkastaa vuosittain**.

Talon asukasmäärä on n. 100 asukasta. Talossa on väestönsuojia 1 kpl

1.Turvallisuushenkilöstön materiaali	Määrä / alkavaa 100 asuk. kohti	Taloon tarvittava määrä	Tarkastusmerkinnät			
			pvm	pvm	pvm	pvm
Suojanaamari + vss-suodatin	2	2	23.11.05	26.01.07	07.03.09	
Suojakypärä	2	2	23.11.05	26.01.07	07.03.09	
Suojalasit	2	2	23.11.05	26.01.07	07.03.09	
Ensiapulaukku + suojasidepakkaus	1	1	23.11.05	26.01.07	07.03.09	
Ensiside	2	2	23.11.05	26.01.07	07.03.09	
Joditabletit	2 / asukas	200	23.11.05	26.01.07	07.03.09	
Säteilymittari (<i>annosnopeutta ja annosta mittaava</i>), yksi/kiinteistö, vain yli sadan asukkaan taloihin		1	23.11.05	26.01.07	07.03.09	
Opaskirja talosuojelusta	2	2	23.11.05	26.01.07	07.03.09	
2. Väestönsuojan materiaali	Määrä / suoja	Taloon tarvittava määrä	Tarkastusmerkinnät			
			pvm	pvm	pvm	pvm
Paarit	1	1	23.11.05	26.01.07	07.03.09	
Vedensäilytysaine, vesisäiliön tilavuuden mukaan						
Rautakanki	1	1	23.11.05	26.01.07	07.03.09	
Suojan merkitsemiskilpisarja	1	1	23.11.05	26.01.07	07.03.09	
Käsivalaisin	2	2	23.11.05	26.01.07	07.03.09	
Sankoruisku	1	1	23.11.05	26.01.07	07.03.09	
Suojan työkalut			23.11.05	26.01.07	07.03.09	
- pajavasara	- sorkkarauta	- ristipääruuvitaltta				
- katkaisutaltta	- käsisaha	- vasara				
- piikkitaltta	- rautasaha	- nauloja				
- voimaleikkuri	+ 5 varaterää	- puukko				
- veistokirves	- jakoavain	- pelastusköysi				
- kenttälapio	- ruuvitaltta					
3. Puutuvan materiaalin hankinta						

4. Talossa oleva muu suojelutoimintaan käyttökelpoinen materiaali

10. Turvallisuuspäällikön vuotuiset turvatarkastukset

Pelastuslaki

21 § Rakennusten yleinen paloturvallisuus

Rakennus, rakennelma ja sen ympäristö on suunniteltava, rakennettava ja pidettävä kunnossa siten, että tulipalon syttymisen tai leviämisen vaara on vähäinen ja että pelastustoiminta on onnettomuuden sattuessa mahdollista. Suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta on lisäksi voimassa, mitä niistä säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tai sen nojalla annetuissa säädöksissä.

Helposti syttyvää materiaalia tai muuta tavaraa ei saa säilyttää ullakoilla, kellareissa, rakennusten alla tai rakennuksen välittömässä läheisyydessä niin, että siitä aiheutuu tulipalon syttymisen tai leviämisen vaaraa tai että tulipalon sammuttaminen vaikeutuu.

22 § Rakennusten ja laitteiden käyttöturvallisuus

Rakennuksen omistajan ja haltijan yleisten tilojen ja koko rakennusta palvelevien järjestelyjen osalta sekä huoneiston haltijan hallinnassaan olevien tilojen osalta on huolehdittava, että:

1) viranomaisten määräämät tai säädöksissä vaaditut

- sammutuskalusto
- pelastuskalusto
- torjuntakalusto
- sammutus- ja pelastustyötä helpottavat laitteet
- palonilmaisulaitteet ja hälytyslaitteet
- muut onnettomuuden vaaraa ilmaisevat laitteet
- poistumisreittien opasteet
- turvamerkinnot
- väestönsuojien varusteet ja laitteet

ovat toimintakunnossa sekä huollettu ja tarkastettu asianmukaisesti;

2) tulisijat ja savuhormit on nuohottu; sekä

3) ilmanvaihtokanavat ja -laitteistot on huollettu ja puhdistettu.

Sisäasiainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

1) 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen laitteiden toimintakunnossa pitämiseen liittyvistä teknisistä yksityiskohdista ja menettelytavoista, laitteista, joille on tehtävä käyttöönotto- tai määräaikaistarkastus tai jotka on huollettava määrävälein sekä huollon ja tarkastuksen ajankohdasta;

2) tulisijoista ja hormeista, jotka on nuohottava määrävälein, sekä nuohouksen ajankohdasta, nuohoustyön sisällöstä ja nuohoustyöstä annettavasta todistuksesta; sekä

3) ilmanvaihtokanavista ja -laitteista, jotka on paloturvallisuussyistä puhdistettava

määrävälein sekä puhdistuksen ajankohdasta, puhdistustyön sisällöstä ja puhdistustyöstä annettavasta todistuksesta.

32 § Rakennusten uloskäytävät

Rakennuksen omistajan ja haltijan on huolehdittava siitä, että **uloskäytävät ja kulkureitit niille pidetään kulkukelpoisina ja esteettöminä**. Uloskäytävillä sekä ullakoiden, kellarien ja varastojen kulkureiteillä **ei saa säilyttää mitään tavaraa**. Uloskäytävät ja kulkureitit niille tulee tarvittaessa merkitä ja valaista asianmukaisesti. Merkitsemisestä ja valaisemisesta säädetään tarvittaessa tarkemmin sisäasiainministeriön asetuksella.

33 §

Kiinteistöjen pelastustiet

Kiinteistön omistajan ja haltijan on huolehdittava siitä, että hälytysajoneuvoille tarkoitetut ajotiet tai muut kulkuyhteydet (**pelastustiet**) **pidetään ajokelpoisina ja esteettöminä ja että ne on merkitty asianmukaisesti**. Pelastustielle **ei saa pysäköidä ajoneuvoja eikä asettaa muutakaan estettä**. Sisäasiainministeriön asetuksella säädetään pelastustien merkitsemisestä.

Tarkastuslistat

Tarkastuslista, päiväys 01.06. 2009

A= kunnossa

B= riittävä

C= korjattava

Kohde	A	B	C	Puutteet
Osoitenumeroinnin näkyvyys	☒	☐	☐	
Opastaulut	☐	☒	☐	
Kerrosnumerointi	☒	☐	☐	
Hälytysajoneuvojen pääsy	☐	☒	☐	
Pelastustiet	☐	☒	☐	
Siisteys	☐	☒	☐	
Palo-osastointien tiiveys	☐	☒	☐	
Palo-ovet	☐	☒	☐	
Savunpoistolaitteet	☐	☐	☒	Puuttuvat kokonaan
Uloskäytävillä ei tavaraa	☒	☐	☐	
Koneet ja laitteet	☒	☐	☐	
Sähköasennukset	☒	☐	☐	
Lämmitysjärjestelmä	☒	☐	☐	
Palavien aineiden säilytys	☐	☒	☐	
Alkusammutuskalusto	☒	☒	☐	
Paloilmoitin/palovaroitinjärjestelmä	☒	☐	☐	
Poistumistiemerkkivalaistus tai	☐	☐	☒	Puutteellinen
Poistumistieopasteet	☐	☐	☒	Puutteellinen
Ovien lukitus	☐	☒	☐	
Murtosuojaus	☐	☒	☐	
Oven avaaja ilmoitettu	☒	☐	☐	
Pihavalaistus	☐	☒	☐	
Muu valvonta	☐	☒	☐	
Muuta	☐	☐	☐	
	☐	☐	☐	

11. Toimenpiteet väestönsuojaa käyttökuntoon laitettaessa

Pelastuslaki

67 § Väestönsuojien ja väestönsuojelukaluston käyttö normaalioloissa

Väestönsuojia sekä väestönsuojeluvälineitä ja -laitteita saadaan käyttää muuhun toimintaan, jos ne ovat viivytyksettä väestönsuojelun tarkoituksiin käytettävissä. Väestönsuojien sekä väestönsuojeluvälineiden ja -laitteiden viivytyksettömästä käyttöönotosta säädetään tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Pelastusasetus

19 § Väestönsuojan käyttöönotto

Jos väestönsuojaa käytetään muuten kuin väestönsuojana, se on voitava kunnostaa väestönsuojana käytettäväksi 24 tunnissa. Väestönsuojeluvälineet ja -laitteet on voitava ottaa käyttöön saman ajan kuluessa.

Poiketen mitä 1 momentissa säädetään pelastusviranomaisen voi perustellusta syystä yksittäistapauksissa määrätä, että väestönsuoja on voitava kunnostaa väestönsuojana käytettäväksi lyhyemmässäkin ajassa kuin 24 tunnissa.

Väestönsuojan tyhjentämissuunnitelma	hyväksytty pvm
Väestönsuojan kuntoonlaitto	
Ohjeet asukkaille suojaan siirtymiseen	

12. Kotivara

Kotivara on osa omatoimista suojelua

Kotivara - talouskohtainen varmuusvara

- koostuu tavanomaisista elintarvikkeista
- voi vaihdella sisällöltään talouden ruokatottumusten mukaan

sisältää mm.

- astioita veden varastointiin
- lääkkeitä
- joditabletit
- talouskohtaisia välttämättömyystavaroita
- riittää kahdeksi viikoksi

Kotivaraa käytetään jatkuvasti, päivittäin.

Erityisen tarpeellista se on poikkeuksellisissa tilanteissa, kuten jos

- joku perheenjäsen sairastuu,
- jakelua koskeva häiriö estää hankinnat kaupasta,
- kelirikko, liikennehäiriö tms. estää yhteydet tai
- poikkeusolot, onnettomuus tms. keskeyttävät normaalin elämäntavan

Suositus kotivaran elintarvikkeista yhdelle henkilölle kahdeksi viikoksi:

1 kg	maitojauhetta	100 g:n pusseissa
2 kg	lihaa, kalaa, makkaraa	esim. säilykkeitä, liemikuutioita ja tyhjiöpakattuja leikkeleitä
800 g	leivänpäällistä	juustoja, voileipätahnoja, marmeladia, keitetyjä munia
1 kg	jauhoja, aamiaismuroja	makaronia, jälkiruokajauheita
2,5 kg	erilaista leipää	näkkileipää, pakastettuja tai pakattua limppua, korppuja, keksejä
2 kg	juureksia, kasviksia	perunoita, porkkanoita, kaalia, kuivattuja herneitä
1 kg	marja- ja hedelmävalmisteita	säilykkeitä ja pakasteita
1 l	mehutiivistettä	saadaan noin 5 l mehua
500 g	rasvaa	voita, margariinia tai öljyä
4 kg	sekalaisia kuiva-aineita	pikakahvia, teetä tai kaakaota, sokeria, kestopermaa, mausteita, makeisia ja suolaa

Muista erikseen lapset, vanhukset ja sairaat! Muista myös vesi!

Tuotteet on suojattava. Suojatavoista yksinkertaisin on huuhtomisen kestävien pakkausten käyttäminen.

13. Kiinteistön asemapiirros, rakennuksen ja väestönsuojan pohjapiirros

1. Asemapiirros

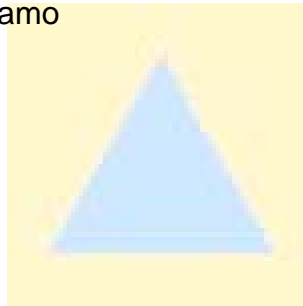
merkitse

- pelastustiet
- palokunnan nostolava-auton paikka
- väestönsuojan paikka ja kulku väestönsuojaan sekä hätäpoistumistie
- opasteiden sijainti
- vesipostit
- muut turvallisuusvälineet

2. Rakennuksen pohjapiirros

merkitse

- palovaroittimien ja – ilmaisimien sijoitus
- palontorjuntakaluston sijoitus
- ilmanvaihdon katkaisu
- veden pääsulku
- savunpoiston kytkimien ja luukkujen sijainti
- sähköpääkeskus / puhelin talojakamo
- öljysäiliön ja kaasun sulku
- lämmitysveden sulut
- muut turvallisuusvälineet

3. Väestönsuojan pohjapiirros